

Motion till riksdagen 2021/22:4179

av **Kristina Axén Olin m.fl. (M)**

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till Skolverket för uppdraget att förbereda mer undervisningstid i grundskolan från årskurs 1 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nuvarande statsbidrag för lovskola ska kunna användas från lågstadiet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till Skolverket för att utreda ett lagstadgat stöd för resursskolors verksamhet samt en hållbar finansieringsmodell och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till Skolverket för att sammanställa statsbidragens storlek, antal, utformning och innehåll och förväntade resultat och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till Statens skolinspektion för framtagning av progressionsmått och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till Statens skolinspektion för att öka frekvensen av granskningar av skolor och även omfatta oanmälda besök och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till Universitetskanslersämbetet för att ta fram en reformerad lärarutbildning med en förändrad kunskapssyn och ett pedagogiskt innehåll baserat på vetenskaplig grund för hur inläring går till och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat anslag till Universitetskanslersämbetet för att ta fram ett nytt innehåll för rektorsutbildning som ges i Skolverkets regi och skolledarutbildningen på högskolorna och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsning på rektorer på skolor i särskilt utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på Teach for Sweden och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på Vetenskapsrådet för fri och forskarinitierad forskning och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avvisa regeringens satsning på Skolverket för att inrätta kvalitetsdialoger med skolans huvudmän och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avvisa regeringens satsning på Skolverket för att implementera ett gemensamt skolvals system och tillkännager detta för regeringen.

Förslag till anslagsfördelning

Anslagsförslag 2022 för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens skolverk	1 362 338	-71 000
1:2 Statens skolinspektion	481 927	60 000
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	783 592	±0
1:4 Sameskolstyrelsen	58 434	±0
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 253 693	20 000
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	259 837	±0
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	3 903 000	±0
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	200 720	±0
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	112 082	±0
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	840 526	±0
1:11 Skolforskningsinstitutet	25 450	±0
1:12 Praktisknära skolforskning	32 043	±0
1:13 Bidrag till lärarlöner	4 875 000	±0
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	203 418	±0
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 553 500	±0
1:16 Bidrag till vissa studier	17 525	±0
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	5 417 422	±0
1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	143 991	±0
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 815 236	±0
2:1 Universitetskanslersämbetet	171 751	10 000
2:2 Universitets- och högskolerådet	260 147	±0
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 038 600	±0
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på	2 368 441	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
forskarnivå		
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 355 647	±0
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 432 733	±0
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 386 826	±0
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 743 620	±0
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 969 944	±0
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 779 111	±0
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 590 921	±0
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 231 968	±0
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 748 520	±0
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 067 162	±0
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	804 289	±0
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 749 545	±0
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 359 892	±0
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 843 660	±0
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	763 906	±0
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	433 513	±0
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	768 995	±0
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	285 401	±0
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 202 655	±0
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	390 389	±0
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	897 172	±0
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	322 304	±0
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	636 012	±0
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	287 390	±0
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 071 023	±0
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på	300 160	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
forskarnivå		
2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	693 913	±0
2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	282 626	±0
2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	289 707	±0
2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	109 825	±0
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	216 661	±0
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	55 639	±0
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	123 864	±0
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	34 895	±0
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	571 955	±0
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	106 082	±0
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	487 005	±0
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	109 431	±0
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	526 317	±0
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	116 196	±0
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	454 910	±0
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	103 157	±0
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 948	±0
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	99 395	±0
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	357 206	±0
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	66 586	±0
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	424 527	±0
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	93 697	±0
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	181 683	±0
2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22 222	±0
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	70 193	±0
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	13 037	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	146 193	±0
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22 357	±0
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	479 407	±0
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	125 467	±0
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	39 626	±0
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	24 275	±0
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 837 353	±0
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	950 902	20 000
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	534 740	±0
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 769 954	±0
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	67 580	±0
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 028 846	100 000
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420 061	±0
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	197 453	±0
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 227 356	±0
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	46 152	±0
3:6 Institutet för rymdfysik	62 845	±0
3:7 Kungl. biblioteket	422 655	±0
3:8 Polarforskningssekreterariatet	66 363	±0
3:9 Sunet	49 183	±0
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	5 409	±0
3:11 Etikprövningsmyndigheten	51 207	±0
3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	8 350	±0
3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål	88 995	±0
3:14 Gentekniknämnden	4 810	±0
4:1 Internationella program	81 589	±0
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	32 186	±0
4:3 Kostnader för Svenska Uneskorådet	10 980	±0
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	58 043	±0
Summa	94 529 445	139 000

Politikens inriktning

Inledning

I Sverige ska egen ansträngning vara avgörande för hur det går i livet. Skola, yrkesutbildningar och universitet är sedan länge avgiftsfria. Alla ska ha rätt till en bra skola och ingen elev ska lämna grundskolan utan de kunskaper som krävs för genomförd

skolgång, vilken skall utgöra basen för yrkesutbildningar och/eller fortsatta högre studier.

Med stöd i forskning och beprövade erfarenheter föreslår Moderaterna reformer som stärker elevernas lärande och kunskaper. Vi föreslår att undervisningstiden utökas med 5 timmar i veckan med start i årskurs 1 och att de nya timmarna ska tillföras matematik- och svenskundervisningen. Vi gör en särskild satsning på rektorer och stärkt ledarskap på utsatta skolor.

Sverige borde vara ett land med en av världens bästa skolor, och på många skolor bedrivs utbildning av lärare med hög klass som hjälper eleverna att upptäcka nya världar. Samtidigt finns det betydande skillnader både mellan skolor och mellan klassrum, som gör att alla elever inte får samma möjligheter till en god utbildning.

Det finns skolor i Sverige där mindre än hälften av eleverna når gymnasiebehörighet. De eleverna riskerar att aldrig slutföra en gymnasieexamen och det betyder ökad risk att hamna i utanförskap och kriminalitet. Därför är en av de viktigaste reformerna för att motverka ett växande utanförskap att höja kunskapsresultaten i svensk skola.

När skolan fungerar för alla och i hela Sverige så stärks sammanhållningen. 2021 saknade 16 000 elever behörighet till gymnasiet, vilket motsvarar cirka 13,8 % av alla niondeklassare i Sverige.

Vi är inte nöjda med att Sverige hamnar efter andra länder när det gäller kunskapsnivåerna. Hög utbildningsnivå är grunden för ekonomisk utveckling och vårt välbefinnande, vilket bland annat kräver förmåga att omsätta forskningsresultat i nya arbetstillfällen. Svensk utbildningspolitik behöver förbättras. Den ska präglas av höga förväntningar, tydliga krav och fokus på mätbar kunskap.

Den progressiva pedagogik som präglat svensk skola i decennier, måste upphöra och en mer lärarledd undervisning, med kunskapsfokus, måste införas. Vi menar att den kultur som råder i klassrummen, där lärare ses som coacher och mentorer och där eleverna ska söka kunskap själva, har varit hämmande för den generella kunskapsnivån i skolan. Särskilt viktigt är lärarledd undervisning, speciellt som många barn inte har svenska som modersmål och en bakgrund, ibland erfarenhet, från andra länders utbildningssystem.

Moderaterna prioriterar därför reformer som ökar samvaron mellan elever och skickliga lärare genom mer undervisningstid i grundskolan och lovskola redan från lågstadiet. Reformerna av svensk utbildning måste i första hand utvärderas i förhållande till om elevernas kunskapsresultat förbättras eller försämras. Skolan har många viktiga uppdrag, men för Moderaterna är kunskapsnivån i skolan prioriterad.

Anslag 1:1 Statens skolverk

Förbered för utökad undervisningstid

Elever i svensk skola har betydligt mindre undervisningstid än elever i andra jämförbara länder. Internationella studier ger stöd för sambandet mellan utökad undervisningstid och kunskapsresultat. Skolans fokus på viktiga baskunskaper som att läsa, skriva och räkna måste öka.

Därför vill Moderaterna öka undervisningstiden med en timme per dag med start på lågstadiet eftersom forskning pekar på att tidiga insatser är avgörande för att fler elever ska nå kunskapsmålen. På sikt är vår målsättning att alla elever i grundskolan ska få

utökade skoldagar med ytterligare en timme i undervisningstid per dag. Samtidigt vill vi frigöra lärarna från arbetstid som idag läggs på icke-undervisningsrelaterade arbetsuppgifter. Dokumentationskraven för lärare måste kraftigt minska.

Undervisningstiden behöver öka i flera ämnen i lågstadiet, men främst bör utökningen ske i svenska och matematik, eftersom den viktiga grunden i lågstadiet är att eleverna ska lära sig läsa, skriva och räkna. Målet är att svenska och matematik ska utgöra två tredjedelar av undervisningen på lågstadiet. Det innebär att minst tre av de fem nya undervisningstimmar som vi vill införa per vecka ska avsättas till svenska och matematik.

Moderaterna vill för detta ändamål ge Skolverket i uppdrag att ta fram en plan för hur undervisningstid i grundskolan kan utökas med en timme per dag, redan från årskurs 1.

För detta ändamål ökas anslaget med 5 miljoner kronor för år 2022.

Moderaterna anser att dagens statsbidrag för lovskola ska vara möjligt att använda även från lågstadiet. Idag kan skolor ansöka om detta statsbidrag för årskurs 6–9. Användningsområdet ska utökas för att kunna finansiera lovskola från årskurs 1. Skolverket bör även se över hur lovskolan kan utökas och införandet av en skyldighet för kommunerna att erbjuda lovskola från lågstadiet för alla som riskerar att halka efter.

Uppdrag till Skolverket att se över resursskolorna

Den svenska särskolan och resursskolan behöver utvecklas. Särskolans och resursskolans uppdrag och upplägg bör ses över med målsättningen att stärka särskolans och resursskolans möjligheter att skapa förutsättningar för de elever som kan och vill gå vidare mot den reguljära arbetsmarknaden eller fortsatt utbildning. Samtidigt bör även lärarbristen med koppling till särskolan och resursskolan utredas då det råder stor brist på speciallärare. Både särskolan och resursskolan behöver fler skickliga lärare för att på bästa sätt kunna hjälpa alla elever att nå sin fulla potential. Alla barn ska få det stöd de behöver. En viktig del i det är att det finns alternativ för elever som behöver stöd i sin kunskapsutveckling. Det kan vara extra anpassningar eller mindre grupper, men det kan också ske i form av samlad kompetens i så kallade resursskolor. Här saknas lagstöd, vilket borde tas fram. Likaså saknas en utredning som säkerställer en finansieringslösning som garanterar resursskolornas verksamhet.

Moderaterna vill ge Skolverket i uppdrag att se hur ett lagstöd för resursskolorna skulle kunna utformas samt även att ta fram förslag på en finansieringslösning som garanterar deras verksamhet. För detta ändamål ökas anslaget med 5 miljoner kronor 2022.

Uppdrag till Skolverket att se över statsbidragen till skolan

Finansiering av svensk skola står inför stora utmaningar. Under senare år har den ojämlika finansieringen, med stora skillnader i hur mycket pengar som läggs per elev, uppmärksamats. Även den statliga finansieringen, i form av specialdestinerade statsbidrag, har utvärderats och bedömts ha stora brister. Detta måste åtgärdas för att skapa en mer rättvis resurstilldelning och minskad administration för skolledningarna. Skolverkets många statsbidrag bör kraftigt minska i antal och Moderaterna vill ge Skolverket i uppdrag att se över antal statsbidrag, utformning, innehåll, storlek och förväntade resultat samt komma med förslag på hur statsbidragen kan minskas i antal. I översynen ska undersökas hur statsbidragen samverkar med skolpengssystemet.

För detta ändamål avsätter Moderaterna 5 miljoner kronor per år 2022 och 2023 till Skolverket.

Moderaterna avvisar delar av regeringens ökning av anslaget för att ta fram och implementera ett gemensamt skolvalssystem med nya urvalskriterier. Anslaget minskas därför med 55 miljoner för 2022 och 99 miljoner kronor 2023–2024.

I flera kommuner finns redan idag plattformar som säkerställer en samordnad gemensam antagning till kommunala och fristående skolor i kommunen. Detta system vill Moderaterna se i alla kommuner. Det står i kontrast till regeringens satsning på ett nytt gemensamt skolvalssystem med decentraliserade skolverkskontor som ska besluta vilken skola ett barn ska gå i och där bl.a. hänsyn ska tas till barnens socioekonomiska bakgrund för att uppnå en mer allsidig social blandning.

Moderaterna avvisar också regeringens ökning av anslaget för att inrätta kvalitetsdialoger med skolans huvudmän, vilket innebär att anslaget minskas med 31 miljoner kronor 2022, 61 miljoner kronor 2023 och 85 miljoner kronor 2024.

Sammantaget minskar Moderaterna anslaget med 71 miljoner kronor 2023, 155 miljoner kronor 2023 och 184 miljoner kronor 2024.

Anslag 1:2 Statens skolinspektion

Ett utökad uppdrag och framtagning av kvalitets- och progressionsmätt

I svensk skola går det idag inte att mäta vad varje skola tillför varje elev i form av reella kunskaper. Det går därmed heller inte att avgöra om en skola över- eller underpresterar sett till skolans förutsättningar. Moderaterna vill därför att det ska bli möjligt att mäta skolors förädlingsvärde, dvs varje elevs kunskapslyft. På flera håll i världen finns exempel på hur man kan göra detta genom relevanta kvalitetsmått som följer elevernas kunskaper från de första till den sista dagen i skolan. Moderaterna vill att samma system implementeras i Sverige. Därför vill vi ge Skolinspektionen i uppdrag att utforma ett robust kvalitetsmått som mäter varje skolas bidrag till elevernas kunskapsutveckling, så att rätt hjälp snabbt kan komma på plats där det behövs.

För detta ändamål ökas anslaget med 5 miljoner kronor för 2022.

Varje elev i Sverige har rätt till en bra utbildning. Tyvärr finns det skolor där mer än hälften av eleverna inte blir behöriga till gymnasiet. Det är skolor som behöver flera olika insatser för att vända utvecklingen och höja kunskapsresultaten. Vi vill ge Skolinspektionen ett utökad uppdrag för att utföra fler inspektioner, också oanmälda, och även utökad mandat att agera mot icke-fungerande skolor. Moderaterna vill att Skolinspektionen får ett utökad uppdrag att granska alla landets skolor i förhållande till elevernas kunskapsresultat och undervisningens kvalitet. Granskningen bör bli tydligare, och bedöms en skola ha allvarliga kvalitetsbrister ska en åtgärdsplan upprättas. Skolor som trots insatser inte kan garantera alla elever en god utbildning ska kunna tvångsförvaltas av Skolinspektionen, både kommunala skolor och friskolor.

För att påbörja arbetet med ett utökad uppdrag för Skolinspektionen ökar Moderaterna anslaget med 55 miljoner kronor 2022 och därefter 60 miljoner kronor 2023 och 2024.

Sammantaget föreslår Moderaterna att anslaget ökas med 60 miljoner kronor per år 2022–2024.

Anslag 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Rektorer på särskilt utsatta skolor

På skolor med särskilt stora utmaningar, såsom många elever med utländsk bakgrund, är ett bra ledarskap en förutsättning för att kunna utveckla, leda och samordna arbetet för att alla elever ska nå målen i skolan. Samtidigt har det blivit allt svårare att rekrytera och behålla rektorer. För att främja rekryteringen av skickliga rektorer till skolor med särskilt stora utmaningar vill Moderaterna göra en särskild satsning på kompetensutveckling och stärkt utbildning för rektorer på särskilt utsatta skolor.

För detta ändamål föreslår Moderaterna att anslaget ökas med 20 miljoner kronor per år 2022–2024.

Anslag 2:1 Universitetskanslersämbetet

En reformerad lärarutbildning

Den relativistiska kunskapssyn som dominerar vid lärarutbildningarna måste ersättas med en vetenskapligt baserad syn på hur inläring fungerar. Det måste bli ett nytt fokus på djup sakkunskap och fakta, att lärarens främsta uppgift är kunskapsförmedling med tydliga, mätbara mål. Dagens kunskapssyn som istället fokuserar på elevens utbildningsprocess där elevens egna önskemål och erfarenheter styr lägger grogrund för en ojämlig skola.

Över tid har den lärarledda undervisningstiden på lärarutbildningen minskat från 24 timmar i snitt 1980 till 8 timmar lärarledd undervisning idag. Det är för lite. Det ställs nya krav på lärarna i och med att de behöver kunna hjälpa elever med speciella behov och möta det ökande antalet elever som inte har svenska som modersmål. Även ledarskapsutveckling och kunskap om metodik och didaktik behövs på lärarutbildningen. Vi vill därför ge ett uppdrag till Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om en reformerad lärarutbildning med ett helt nytt kunskapsfokus och mer relevant innehåll och se hur ovannämnda delar kan ingå som obligatoriska moment på lärarutbildningen.

För detta ändamål föreslår Moderaterna att anslaget ökas med 5 miljoner kronor 2022.

En reformerad rektorsutbildning och skolledarutbildning

Rektor är skolans och förskolans viktigaste person. Forskning har visat att framgångsrika skolor i första hand inte handlar om resurser utan om att det finns tydliga mål och ledare. OECD har, även de, pekat på vikten av tydliga mål och ett gott ledarskap för en framgångsrik utbildningsmiljö. Enligt Skolledarna så började förtroendet för rektorerna sjunka kraftigt i samband med den nya skollagen 2011 och har sedan dess sjunkit ännu lägre. Utan en fungerande ledning av skolan kommer vi sannolikt aldrig att komma till rätta med bristerna i skolan i stort.

Moderaterna vill ge ett nytt uppdrag till Universitetskanslersämbetet att ta fram ett nytt innehåll för den befintliga befattningsutbildningen för rektorer, det så kallade rektorsprogrammet, samt skolledarutbildningen på högskolorna. Utbildningen bör i större utsträckning inriktas mot det nationella uppdraget och styrkedjan. Det är viktigt att rektorerna får kunskap om sin roll och sitt ansvar. Betoningen i utbildningen bör vara ledarskap och det ansvar rektorer har som pedagogiska ledare.

För detta ändamål föreslår Moderaterna att anslaget ökas med 5 miljoner kronor 2022.

Sammantaget förstärker Moderaterna anslaget 2:1 med 10 miljoner kronor 2022.

Anslag 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Fler vägar till läraryrket genom Teach for Sweden

För att möta behovet av rekrytering behöver fler vägar till läraryrket öppnas där människor med rätt ämneskunskaper men utan lärarkompetens bereds möjlighet att ta sig in. Redan i dag finns utbildningsprogrammet Teach for Sweden som kombinerar studier i bland annat ledarskap med praktik för blivande lärare.

För att stärka möjligheten för studenter som inte valt lärarutbildningen att senare ta sig in i läraryrket och få fler som lämnat läraryrket att komma tillbaka föreslår Moderaterna att anslaget ökas med 20 miljoner kronor per år 2022–2024.

Anslag 3:1 Vetenskapsrådet

Högre anslag till Vetenskapsrådet

Vetenskapsrådet är erkänt skickliga på att finansiera forskning av högsta vetenskapliga kvalitet. I den senaste forskningspropositionen höjs anslagen till Vetenskapsrådet, men de är till stora delar uppbundna och styrda av regeringen såsom forskningsinfrastruktur och ESS. Regeringen pekar dessutom ut ett tiotal forskningsprogram och områden som Vetenskapsrådet ska finansiera. Vetenskapsrådet får ett mycket blygsamt anslag för fri och forskarinitierad forskning med hög internationell kvalitet, enbart 80 miljoner kronor fram till mandatperiodens slut och totalt 375 miljoner under 2021–2024.

Samtidigt höjer regeringen basanslagen till lärosätena med över 800 miljoner kronor per år. Erfarenheterna från tidigare kraftiga resursförstärkningar till lärosätenas forskningsanslag har lett till att forskningen har vuxit i volym men inte i kvalitet. Enligt Vetenskapsrådet ökade lärosätenas forskningsanslag med cirka 6,5 miljarder kronor mellan 2005 och 2017. Men trots detta presterar svensk forskning sämre än andra jämförbara länder. Moderaterna anser att en större andel av finansieringen av svensk forskning ska ske via Vetenskapsrådets anslag för fri och forskarinitierad forskning för att uppnå en högre kvalitet i forskningen.

Moderaterna föreslår att anslaget ökas med 100 miljoner kronor per år 2022–2024.

Kristina Axén Olin (M)

Lars Püß (M)

Marie-Louise Hänel Sandström (M)

Noria Manouchi (M)